

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 26.9.2022

Návrh zákona o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie iba za predpokladu zapracovania našich pripomienok.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 6 zásadných a 1 obyčajnú pripomienku. Akceptované boli 2 zásadné pripomienky a 1 obyčajná pripomienka, 2 zásadné pripomienky boli čiastočne akceptované a 2 zásadné pripomienky neboli akceptované:

A. Rozpor pretrváva u našej nasledovnej pripomienky:

Navrhovateľ v § 36 Kvalita palív ods. 2 zakazuje dodávanie druhotných palív a vysokoemisných palív, ktorými sú hnedé uhlie energetické, lignit, uhoľný kal, uhoľný prach, preplástky do maloobchodnej siete a ich predaj a poskytnutie fyzickým osobám.

APZD žiada o vytvorenie legislatívnych podmienok pre výrobu a uvádzanie druhotného paliva na trh. **Zákaz výroby druhotného paliva by sa mal vzťahovať len na takú výrobu druhotného paliva, kde výrobné vstupy nie sú presne a opakovane identifikované vo svojom materiálovom zložení.** Tieto podmienky určuje Vyhláška MŽP o kvalite palív. Všeobecný zákaz výroby druhotného paliva je potrebné nahradiť dôsledným dodržiavaním ustanovení Vyhlášky o kvalite palív.

Vyhláška č. 367/2015 Z. z., § 2, písm. t) - „druhotným palivom palivo vyrobené z odpadu, ktoré spĺňa požiadavky § 6b a 9 ods. 11 písm. c) dosiahlo stav konca odpadu podľa osobitného predpisu^{11a)} a ďalej sa nebude považovať za odpad, ale za látku, zmes alebo výrobok podľa osobitného predpisu,^{11b)} na spaľovanie druhotných palív platia požiadavky pre spaľovacie zariadenia,^{11c)}“

Máme za to, že priemysel, poľnohospodárstvo ponúkajú dostatočné množstvo takéhoto kvalitného odpadu. Bez procesu využitia odpadu ako vstupnej suroviny pre výrobu vysoko energetického, nízko emisného paliva, nového výrobku tieto odpady zväčša končia na skládkach, alebo sú nekontrolovane primiešavané do biomasových palív. Podstatne nižšia teplota spaľovania štandardnej biomasy produkuje viac spalín.

Nový výrobok vysoko energetické, nízko emisné palivo vo forme pelety ako druhotné tuhé palivo prináša na trh spojenie troch cieľov týchto dní:

- kontrolu nad cirkulárnou ekonomikou v oblasti nakladania s odpadmi, zníženie podielu skládkovania odpadov,
- znižovanie tvorby emisií získavaním energie z vysoko energetického a nízko emisného paliva,
- zabezpečenie náhradného paliva pre prevádzkovanie malých a stredných zdrojov výroby tepla a TÚV (mestá a obce, verejná sféra), ktoré sú dnes na báze plynu alebo štandardnej, ale čoraz drahšej a nedostupnejšej pelety z lesnej biomasy.

Táto zásadná pripomienka je výsledkom zosúladenia slovenských noriem s legislatívou EÚ¹, t. j. „V záujme ochrany, zachovania a zvýšenia kvality životného prostredia, ochrany zdravia ľudí, zabezpečenia rozvážneho, efektívneho a rozumného využívania prírodných zdrojov, podpory zásad obehového hospodárstva, zlepšenia využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšenia energetickej efektívnosti, zníženia závislosti Únie od dovážaných zdrojov, poskytovania nových hospodárskych príležitostí a zabezpečenia dlhodobej konkurencieschopnosti by sa malo nakladanie s odpadom v Únii zlepšiť a premeniť na udržateľné hospodárenie s materiálom.“

Navrhujeme nasledovné znenie **§ 36 ods. 2 a 3**:

„(2) Zakazuje sa dodávanie vysokoemisných palív, ktorými sú hnedé uhlie energetické, lignit, uhoľný kal, uhoľný prach, preplástky do maloobchodnej siete a ich predaj a poskytnutie fyzickým osobám. Druhotné palivo je možné dodávať do maloobchodnej siete a predávať ich alebo poskytovať fyzickým osobám za podmienky, že druhotné palivo spĺňa všetky náležitosti podľa osobitného predpisu.^{x)}“

^{x)} § 8 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách.

(3) Druhotné palivo je možné vyrábať a uvádzať na trh pri splnení podmienok podľa osobitného predpisu.^{y)}

^{y)} Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách.

B. Upozornenie na nevykonateľnosť znenia v zákone § 10 ods. 4 písm. c) bod 4.

Navrhovateľ navrhuje pre obec kompetenciu zriadiť nízkoemisnú zónu, zaviesť parkovaciu politiku a navrhnúť orgánom štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a príslušným správcom pozemných komunikácií obmedzenie premávky, osobitnú reguláciu, zriadenie pešej zóny, ale aj **spoplatnenie vjazdu motorových vozidiel v záujme zlepšenia kvality ovzdušia**.

Predmetná úprava je podľa nášho názoru nevykonateľná, pretože aj keď obec podľa zákona navrhne spoplatnenie ciest, tak orgán štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikácií a príslušný správca pozemných komunikácií podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisoch nemá kompetencie na spoplatnenie ciest. V súčasnosti je spoplatnenie ciest riešené cez diaľničnú známku a cez mýto v rámci samostatných zákonov, ktoré upravujú celú oblasť spoplatnenia (ktoré úseky,

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0851&from=EN> a <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=469903>

kto platí, ako platí, kto to kontroluje, aké sú sankcie). Ide o zákony č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v platnom znení a 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Žiadame, preto spoplatnenie vjazdu cestných motorových vozidiel uvedené v § 10 ods. 4, písm. c) vypustiť.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Návrh zákona má za cieľ zabezpečenie a udržanie dobrej kvality ovzdušia, zavedenie politík a opatrení z Národného programu znižovania emisií do roku 2030 a preklopenie politík z Programového vyhlásenia vlády SR do právnej úpravy. Ďalšie zmeny vychádzajú zo skúseností získaných doterajšou aplikačnou praxou.

Návrh zákona:

- **Rieši transpozíciu 11 smerníc EÚ do právneho poriadku SR**, odstraňuje transpozičný deficit zo Smernice EP a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách týkajúci sa požiadavky na odbornú spôsobilosť na prevádzkovanie spaľovne odpadov a zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.
- **Zavádza osobitné povoľovanie stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia**, v ktorom budú určené rozhodujúce podmienky prevádzky zdroja vrátane emisných limitov. Pre jestvujúce zdroje sa na získanie povolenia ustanovuje prechodné obdobie.
- **Ustanovuje reguláciu vybraných osobitných činností, ak sú vykonávané samostatne a nie sú spojené so stacionárnym zdrojom**. Takéto činnosti nebudú potrebovať individuálne povolenie, avšak budú musieť spĺňať ustanovené záväzné podmienky vykonávania danej činnosti. Porušenie týchto podmienok bude sankcionované.
- **Posilňuje kompetencie samospráv**. Obce budú mať právomoc všeobecne záväzným nariadením obmedziť prevádzkovanie vybraných malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, zakázať vybrané osobitné činnosti na svojom území, napríklad domáce údenie uprostred obce alebo prijať rôzne opatrenia na obmedzenie cestnej dopravy.
- **Zavádza kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivá a kvapalné palivá na základe podnetu**. Vykonávať ich bude inšpekcia, obec alebo nimi poverená osoba s odbornou spôsobilosťou, súčasťou kontroly bude odobranie vzorky popola alebo steru z komína. **Porušenie zákazu spaľovania odpadov fyzickou osobou bude riešené ako priestupok**.
- Znižuje administratívne zaťaženie podnikateľov.
- Vytvára aj priestor na reguláciu a obmedzovanie zápachu, ktorý bude riešený vykonávacím predpisom.

Iné novelizované predpisy:

- Zákon Národnej rady SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisoch.

Účinnosť: 1. januára 2023 okrem § 32 písm. b), ktorý nadobúda účinnosť od 1. januára 2024, § 34 ods. 1 písm. i), ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2023, § 34 ods. 3. písm. g), ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2030, § 37 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2024. § 46 ods. 2 písm. e), ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2025.